

Dosarul nr. 2ra-1946/18

Prima instanță: (Judecătoria Cimișlia, sediul Central) Z. Aramă

Instanța de apel: (Curtea de Apel Comrat) Șt. Starciuc, M. Galupa, L. Caraianu

ÎNCHEIERE

26 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Mandîș Ștefan,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Barbacari Victor
împotriva lui Mandîș Ștefan, intervenient accesoriu Gorodnițchi Ivan cu privire la
restituirea împrumutului și cererea reconvențională depusă de Mandîș Ștefan
împotriva lui Barbacari Victor cu privire la încasarea plății pentru locațiunea
automobilului,

împotriva deciziei din 12 aprilie 2018 a Curții de Apel Comrat, prin care s-a
respins apelul declarat de Mandîș Ștefan și s-a menținut hotărârea din 16 octombrie
2017 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 15 iulie 2016 Barbacari Victor a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Mandîș Ștefan cu privire la restituirea împrumutului.

În motivarea acțiunii, reclamantul Barbacari Victor a menționat că în luna
august 2014 i-a împrumutat lui Mandîș Ștefan suma de 1 200 euro, 2 000 dolari SUA
și 49 500 lei pe un termen de un an, până la data de 01 august 2015, fapt ce se
confirmă prin recipisa semnată de ultimul.

Reclamantul a invocat că în termenul stabilit, pârâtul nu a restituit datoria, iar
pentru neonorarea obligațiilor urmează să achite dobânda de întârziere.

Reclamantul Barbacari Victor a solicitat încasarea de la Mandîș Ștefan a sumei
de 1200 euro, 2 000 dolari SUA și 49 500 lei cu titlu de datorie, încasarea sumei de
259,41 de euro, 423,36 de dolari SUA și 10 700,81 de lei cu titlu de dobândă de
întârziere. De asemenea, a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată.

La 23 august 2016 Mandîș Ștefan a depus cerere reconvențională împotriva lui
Barbacari Victor cu privire la încasarea plății pentru locațiunea automobilului (f.d. 80
Vol. I).

În motivarea cererii reconvenționale, Mandiș Ștefan a menționat că la 10 octombrie 2009 a încheiat cu Gorodnițchi Ion contractul de comodat a automobilului de model VAZ 2121, pe un termen de 10 ani.

De asemenea, a relatat că la 31 iulie 2013 a încheiat cu Barbacari Victor contractul de locațiune a automobilului de model VAZ 2121, pe un termen nelimitat, cu dreptul preferențial al lui Barbacari Victor de a procura automobilul la un preț de 1500 dolari SUA, iar plata chiriei va fi egală cu cea de pe piață la momentul procurării, fapt pentru care a fost întocmită o recipisă.

Reclamantul a susținut că Barbacari Victor a folosit automobilul în perioada 01 august 2013 – 18 august 2016, fără a-l procura.

A invocat că Barbacari Victor urmează să achite câte 10 euro pe zi pentru chiria automobilului.

Mandiș Ștefan a solicitat încasarea de la Barbacari Victor suma de 11 140 de euro cu titlu de plata chiriei pentru locațiunea automobilului și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 10 iulie 2017 Barbacari Victor a depus cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat încasarea de la Mandiș Ștefan a sumei de 1200 euro, 2 000 dolari SUA și 49 500 lei cu titlu de datorie, încasarea sumei de 108 euro, 180 de dolari SUA și 4 455 de lei cu titlu de dobândă de întârziere. De asemenea, a solicitat încasarea sumei de 12 614,36 de lei, 509,66 de dolari SUA și 305,80 de euro cu titlu de dobândă egală cu rata de refinanțare a Băncii Naționale și a cheltuielilor de judecată (f.d. 172-173 Vol. I).

Prin încheierea din 25 septembrie 2017 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, s-a introdus în proces în calitate de intervenient accesoriu Gorodnițchi Ivan (f.d. 224-225 Vol. I).

Prin hotărârea din 16 octombrie 2017 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Barbacari Victor.

S-a încasat de la Mandiș Ștefan în beneficiul lui Barbacari Victor suma de 1200 euro, 2 000 dolari SUA și 49 500 lei cu titlu de datorie, convertiți în valută națională la momentul executării hotărârii.

S-a încasat de la Mandiș Ștefan în beneficiul lui Barbacari Victor suma de 12 614,36 de lei, 509,66 de dolari SUA și 305,80 de euro cu titlu de dobândă conform contractului din 01 august 2014, convertiți în valută națională la momentul executării hotărârii.

S-a încasat de la Mandiș Ștefan în beneficiul lui Barbacari Victor suma de 4455 lei, 180 de dolari SUA și 108 euro cu titlu de dobândă de întârziere.

S-a încasat de la Mandiș Ștefan în beneficiul lui Barbacari Victor suma de 6 215,97 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

S-a încasat de la Mandiș Ștefan în beneficiul statului suma de 440,37 de lei cu titlu de taxă de stat.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că Barbacari Victor a prezentat instanței recipisa semnată de Mandiș Ștefan, prin care se confirmă faptul împrumutului de către ultimul a sumei de 1 200 euro, 2 000 dolari SUA și 49 500 lei pe o perioadă de un an, începând cu luna august 2014,

cu obligația de a achita dobânda pentru împrumutul acordat în caz de nerambursare în termenul stabilit a împrumutului.

De asemenea, prima instanță a concluzionat că Mandiș Ștefan nu a executat în termen obligația de rambursare a împrumutului și prin urmare este în întârziere începând cu data de 02 august 2015.

Totodată, prima instanță a ajuns la concluzia că Mandiș Ștefan nu a demonstrat prin probe faptul că a încheiat contract de locațiune a automobilului cu Barbacari Victor și că ultimul s-a obligat să achite plata pentru chirie, or înscrierile prezentate instanței conțin declarații unipersonale ale lui Mandiș Ștefan despre transmiterea în locațiune a automobilului de model VAZ 2121, iar Barbacari Victor nu a semnat aceste declarații, astfel rezultă că contractul de locațiune nu a fost încheiat.

Mai mult ca atât, prima instanță a reținut că la materialele cauzei este anexată copia procurii din 07 iunie 2013, conform căreia proprietarul automobilului Gorodnițchi Ivan l-a împuternicit pe Barbacari Victor să vândă, să doneze, să schimbe, să dea în locațiune și să exploateze pe teritoriul și peste hotarele Republicii Moldova automobilul de model VAZ 2121, astfel încheierea unui contract de locațiune în această perioadă nu este justificată, deoarece Barbacari Victor dispunea de dreptul de a se folosi de automobilul respectiv în baza procurii proprietarului fără a mai achita o plată pentru chirie.

Prin decizia din 12 aprilie 2018 a Curții de Apel Comrat, s-a respins apelul declarat de Mandiș Ștefan și s-a menținut hotărârea din 16 octombrie 2017 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central.

La 06 iunie 2018 Mandiș Ștefan a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea depusă de Barbacari Victor să fie respinsă cu admiterea cererii reconvenționale.

Recurentul Mandiș Ștefan, în motivarea recursului a menționat că instanța de apel a aplicat legea care nu trebuia aplicată.

Recurentul a relatat că la speță, conform contractului de împrumut, se confirmă faptul că acesta a fost acordat pe un termen de un an, iar în caz de nerestituire în termen, va fi încasată dobânda.

Mandiș Ștefan a invocat că împrumutul a fost acordat pe un termen de un an fără dobândă, iar în caz de neachitare în termen a împrumutului, acesta trece în împrumut cu dobândă, fără termen.

Astfel recurentul a specificat că pentru a solicita dobânda de întârziere prevăzută de art. 619 Cod civil, este necesar ca debitorul să se afle în întârziere, fapt ce în speța în cauză lipsește.

Prin urmare a menționat că urma a fi calculată o dobândă de întârziere cu 5% peste rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei și nicidecum 9%.

Totodată recurentul a relatat că Barbacari Victor a confirmat primirea automobilului în locațiune, a acceptat condițiile contractului, urmând să achite plata chiriei stabilite.

La 08 septembrie 2018, Barbacari Victor a depus referință la recursul declarat de Mandiș Ștefan, prin care a solicitat să fie respins cu menținerea hotărârilor judecătorești.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Comrat a emis dispozitivul deciziei la 12 aprilie 2018, iar la 22 mai 2018 recurentul a recepționat decizia motivată a instanței de apel, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 91 Vol. II).

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 06 iunie 2018, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helters c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Mandîș Ștefan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, Completul colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Mandîș Ștefan.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari